22/12/2021

Η ζακυνθινή Χριστουγεννιάτικη κουλούρα

/ Παράδοση

Ένα πολύ παλιό έθιμο που χάνεται στα βάθη των χρόνων αναβιώνει κάθε παραμονή Χριστουγέννων στη Ζάκυνθο, από κάθε οικογένεια του νησιού.

Από νωρίς το πρωί της παραμονής των Χριστουγέννων, οι νοικοκυρές κάθε σπιτιού ζυμώνουν με τον παραδοσιακό τρόπο την κουλούρα, μέσα σε ξύλινες σκάφες και με τη χρήση αλευριού, το οποίο ανακατεύουν με πολλά αρωματικά βότανα, καρύδια, σταφίδα, κρασί και λάδι.

Κατά τη διάρκεια του ζυμώματος, οι νοικοκυρές που ζυμώνουν την κουλούρα, τοποθετούν νόμισμα μέσα της, που το αποκαλούν «ηύρεμα».

Κόκκινο κρασί, μπροκολόσουπα και φυσικά η «Ζακυνθινή Χριστουγεννιάτικη κουλούρα», κυριαρχούν στο εορταστικό τραπέζι που στήνεται το απόγευμα της παραμονής, με όλη την οικογένεια να βρίσκεται σε αυτό.

Πριν κοπεί η κουλούρα, όλη η οικογένεια μαζεύεται γύρω από το τζάκι, και ο γηραιότερος με ένα ποτήρι που περιέχει λάδι με κρασί.

Ο μεγαλύτερος άνδρας της οικογένειας παίρνει τον δίσκο με την κουλούρα στα χέρια του. Πάνω στον δίσκο ακουμπάνε τα χέρια τους όλα τα μέλη της οικογένειας. Ο δίσκος με την κουλούρα μεταφέρεται πάνω από τη φωτιά στο αναμμένο τζάκι. Εκεί ο αρχηγός της οικογένειας τη σταυρώνει τρεις φορές και χύνει πάνω της λαδόκρασο, ψάλλοντας το γνωστό απολυτίκιο «Η Γέννησις σου, Χριστέ...».

Στη συνέχεια, τα νεότερα μέλη της οικογένειας με τα τουφέκια στα χέρια πυροβολούν στον αέρα, σηματοδοτώντας τη χαρμόσυνη είδηση της γέννησης του Χριστού. Μετά αρχίζουν οι ευχές.

Η κουλούρα επιστρέφει στο τραπέζι κι εκεί ο αρχηγός τής οικογένειας αρχίζει να κόβει τα κομμάτια. Το πρώτο ανήκει στον Χριστό, το δεύτερο στον φτωχό, το τρίτο στο σπίτι και μετά στα μέλη της οικογένειας, στα οποία διανέμεται κατά σειρά ηλικίας.

Τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα της Κεφαλονιάς

Τα Χριστούγεννα στο νησί της Κεφαλονιάς, οι κάτοικοι στόλιζαν τα σπίτια τους με κλαδιά μυρτιάς και κουμαριάς. Την παραμονή των Χριστουγέννων οι γυναίκες έφτιαχναν χριστόψωμα και μπομπότες με πέντε απολήξεις που συμβόλιζαν το χέρι του Χριστού

Στις μέρες μας συνηθίζεται να λέγονται τα κάλαντα από τα μικρά παιδιά το πρωί της παραμονής των Χριστουγέννων και μόνο κάποιες χορωδίες μεγαλύτερων τηρούν το έθιμο της ημέρας και λένε τα κάλαντα το απόγευμα. Στο προσεισμικό Αργοστόλι έβγαιναν πρώτα νωρίς το απόγευμα, τα παιδιά με τα τρίγωνά τους αλλά και μεγάλοι με κιθάρες, βιολί και μαντολίνο. Οι μεγαλύτεροι περιφέρονταν ολόκληρο το βράδυ από σπίτι σε σπίτι και το ξημέρωμα τούς έβρισκε συγκεντρωμένους έξω από το σπίτι του Δεσπότη.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ